

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 116

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 13 februarie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 634 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–4
Decizia nr. 715 din 9 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	5–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
67. — Ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități	9
ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA	
10. — Hotărâre privind aprobarea Procedurilor de organizare a cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori și de înscriere în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.....	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 634**

din 11 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Nela Meleșteu, Mariana Constantinescu, Dan Meleșteu și Petre Meleșteu în Dosarul nr. 2.638/2/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului nr. 314D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că partea Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a transmis la dosar note scrise prin care arată că, în opinia sa, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că textele de lege criticate au efecte doar pentru viitor, nu afectează dreptul de proprietate și nu nesocotesc principiul egalității în fața legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 20 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2.638/2/2012*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Nela Meleșteu, Mariana Constantinescu, Dan Meleșteu și Petre Meleșteu într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea recursului introdus de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților — Direcția pentru acordarea**

despăgubirilor în numerar împotriva unei sentințe prin care Curtea de Apel București a admis acțiunea reclamanților și a obligat autoritatea menționată să emită titlul de plată și să plătească reclamanților o anumită sumă de bani drept despăgubire în baza Legii nr. 247/2005, sumă stabilită printr-o decizie emisă de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 41 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 sunt neconstituționale, întrucât eșalonarea plăților pe o perioadă de 5 ani, prevăzută de acestea, reprezintă o atingere nepermisă a dreptului de proprietate, echivalentă cu o nouă expropriere a bunului. Autorii excepției invocă Decizia nr. 528 din 12 decembrie 2013 prin care Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 prin care a fost eșalonată plata despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor unor acte normative privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru anumite bunuri și susțin că, pentru identitate de rațiune, aceeași ar trebui să fie soluția și în situația textelor criticate în cauza de față. Mai arată că dreptul lor de creanță reprezintă un drept de proprietate în accepțiunea Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel că eșalonarea pe o perioadă de 5 ani a plății despăgubirilor cuvenite reprezintă o atingere nepermisă a dreptului de proprietate, echivalent cu o nouă expropriere a bunului.

7. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin prevederilor din Legea fundamentală cuprinse în art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) și (2) care consacră principiul egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și art. 44 alin. (1) și (2) care garantează și ocrotesc dreptul de proprietate privată din Constituție, coroborate, prin prisma art. 20 din Legea fundamentală, cu art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la protecția dreptului de proprietate privată.

8. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** arată că, în decizia la care fac referire autorii excepției, Curtea Constituțională s-a raportat la un termen de eșalonare de 10 ani, în timp ce în cauza de față termenul este de 5 ani. În plus, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2013 institua o a doua eșalonare, pe când prin Legea nr. 165/2013 se instituie o primă eșalonare a plăților. Ca atare, deși se află într-o situație identică în sensul că dețin creanțe asupra statului, beneficiarii Legii nr. 165/2013 se deosebesc de cei ai Legilor nr. 290/2003 și nr. 9/1998 în ceea ce privește condițiile de plată a despăgubirilor, nefiind încălcat art. 16 din Constituție.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că motivele care au condus la admiterea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 nu subzistă în prezenta cauză. Apreciază că dispozițiile de lege criticate nu sunt de natură să aducă atingere principiului egalității în fața legii doar pentru că legiuitorul a ales să aplice măsura de plată eșalonată a despăgubirilor, iar Curtea a constatat, într-o situație aparent similară, că o asemenea măsură este neconstituțională.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 41 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cursul soluționării recursului introdus de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților — Direcția pentru acordarea despăgubirilor în numerar împotriva unei sentințe prin care Curtea de Apel București a admis acțiunea reclamantilor-autori ai excepției și a obligat autoritatea menționată să emită titlul de plată și să plătească acestora o anumită sumă de bani stabilită printr-o decizie emisă de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor ca despăgubire pentru un imobil ce nu mai poate fi restituit în natură, imobil revendicat în temeiul Legii nr. 10/2001. Față de acest context procesual, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, în realitate, prevederile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care au următorul conținut:

— Art. 4 teza a doua: „*Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”;

— Art. 41 alin. (1) teza întâi și alin. (2): „*(1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi (...) se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014.*

(2) Cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 5.000 lei.”

14. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin prevederilor cuprinse în Legea fundamentală la art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) și (2) care consacră principiul egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și art. 44 alin. (1) și (2) care garantează și ocrotesc dreptul de proprietate privată din Constituție, coroborat, prin prisma art. 20 din Legea fundamentală, cu art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale referitor la protecția dreptului de proprietate privată.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Decizia nr. 566 din 16 octombrie 2014*), nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, a mai verificat constituționalitatea prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din Legea nr. 165/2013 față de aceleași dispoziții din Legea fundamentală invocate și în cauza de față. Situația procesuală din cauza în care a fost ridicată excepția soluționată cu acel prilej era similară celei din prezentul dosar, autoarea acelei excepții fiind, la fel ca și autorii excepției deduse Curții Constituționale spre soluționare în cauza de față, titulara unui drept de despăgubire născut sub imperiul Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, prin emiterea de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor a unei decizii conținând un titlu de despăgubire, drept care însă nu fusese valorificat până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013 din cauza lipsei emiterii unui titlu de plată.

16. Curtea a apreciat că, recunoscând dreptul la despăgubire născut sub imperiul vechii legi, reglementarea criticată nu poate avea caracter retroactiv, ipoteza avută în vedere de legiuitor fiind aceea a unei obligații neexecutate, deci a unei situații juridice în curs, față de care noua reglementare nu poate fi decât imediat aplicabilă. Curtea a reamintit că, în jurisprudența sa, a statuat în mod constant că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. În acest sens sunt, de exemplu, deciziile nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, nr. 458 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2004, sau nr. 294 din 6 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004.

17. Curtea a reținut totodată că este firesc ca, în temeiul principiului de drept *tempus regit actum*, modalitatea de acordare a despăgubirilor să se supună regulilor în vigoare la data emiterii deciziei administrative, în speță titlul de plată, care, potrivit noii legi, este emis de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în temeiul art. 41 alin. (4) din Legea nr. 165/2013, situație care nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări. Astfel, s-a statuat că reglementările juridice succesive pot prezenta în mod firesc diferențe determinate de condițiile obiective în care ele au fost adoptate. În același sens, în jurisprudența Curții Constituționale s-a reținut în mod constant că respectarea principiului egalității în drepturi presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, și nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2011).

*) Decizia Curții Constituționale nr. 566 din 16 octombrie 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 34 din 15 ianuarie 2015.

18. De asemenea, Curtea a reținut că modalitatea de valorificare a titlurilor de plată în mod eşalonat pe o perioadă de 5 ani, în tranşe anuale egale, reprezintă o măsură de natură a păstra un just echilibru între interesele persoanelor îndreptăţite la despăgubire şi interesul general al colectivităţii. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că măsurile de amenajare a plăţii creanţelor datorate de stat, cum ar fi eşalonarea plăţii acestora, adoptate cu scopul menţinerii echilibrului bugetar, pot fi considerate ca urmărind un scop de utilitate publică şi menţinerea unui just echilibru între interesele aflate în joc, în condiţiile în care statul respectă mecanismul de plată instituit şi dă dovadă de diligenţă în executarea sa (Decizia din 4 septembrie 2012, pronunţată în Cauza *Dumitru şi alţii împotriva României*, paragrafele 47—52). În acelaşi context, instanţa europeană a reamintit larga marjă de apreciere de care dispun statele în privinţa soluţiilor legislative referitoare la reforme economice, sociale sau de altă natură, de mare anvergură, care au în vedere eliminarea anumitor consecinţe ale unui regim totalitar (Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunţată în Cauza *Preda şi alţii împotriva României*, paragraful 126).

19. Ținând seama de cele statuate în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă şi executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adiţional la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, prin Decizia nr. 802 din 27 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 721 din 24 octombrie 2012, Curtea Constituţională a statuat, cu privire la problematica plăţilor eşalonate, că printr-o asemenea măsură nu se neagă existenţa şi întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătoreşti şi nu se refuză punerea în aplicare a acestora, ci, dimpotrivă, aceasta apare ca o măsură de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenţiei, fiind deci o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituţie, într-un context economic caracterizat de restrângeri de natură bugetară şi de dificultăţi în menţinerea echilibrului bugetar.

20. În plus, Curtea remarcă totodată că autorii prezentei excepţii încearcă să argumenteze neconstituţionalitatea prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi şi alin. (2) din Legea nr. 165/2013 susţinând că instanţa de contencios constituţional ar trebui să utilizeze un raţionament similar celui dezvoltat de aceasta în considerentele

Deciziei nr. 528 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 24 ianuarie 2014, prin care a constatat neconstituţionalitatea prevederilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 10/2013 pentru plata eşalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispoziţiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensaţii cetăţenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România şi Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensaţii cetăţenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reţinute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord şi Ținutul Herţa, ca urmare a stării de război şi a aplicării Tratatului de Pace între România şi Puterile Aliate şi Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum şi ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensaţii cetăţenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaţilor şi Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre şi la un schimb de comune între România şi Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, şi a Convenţiei dintre România şi Regatul Sârbilor, Croaţilor şi Slovenilor, relativă la regimul proprietăţilor situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 şi Legii nr. 393/2006. Prin decizia invocată, Curtea a statuat că instituirea unui termen de 10 ani pentru executarea unor creanţe asupra statului, în condiţiile în care acestea erau deja exigibile în baza primei eşalonări, nu satisface exigenţele unui termen rezonabil, care să asigure deplina valorificare a dreptului de creanţă. Curtea constată că nu poate fi reţinut argumentul autorilor prezentei excepţii de neconstituţionalitate bazat pe pretinsa identitate de situaţie juridică, de natură a determina aplicarea unui raţionament similar celui care a condus la admiterea excepţiei de neconstituţionalitate având ca obiect Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 10/2013. Între cele două reglementări există diferenţe majore, constând, pe de o parte, în durata perioadei pe care eşalonarea plăţii a fost preconizată de legiuitor, de 10 ani în cazul Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 10/2013, faţă de 5 ani în cazul Legii nr. 165/2013, iar, pe de altă parte, în prelungirea excesivă prin eşalonări succesive în primul caz, faţă de caracterul unic al eşalonării prevăzute prin art. 41 alin. (1) din Legea nr. 165/2013.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi al art. 147 alin. (4) din Constituţie, precum şi al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepţia de neconstituţionalitate ridicată de Nela Meleşteu, Mariana Constantinescu, Dan Meleşteu şi Petre Meleşteu în Dosarul nr. 2.638/2/2012* al Curţii de Apel Bucureşti — Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal şi constată că dispoziţiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 41 alin. (1) teza întâi şi alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituţionale în raport cu criticile formulate.

Definitivă şi general obligatorie.

Decizia se comunică Curţii de Apel Bucureşti — Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunţată în şedinţa din data de 11 noiembrie 2014.

PREŞEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbăţeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 715

din 9 decembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Marian Bălășoiu în Dosarul nr. 29.273/3/2013 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 498D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează asupra faptului că, în timpul ședinței publice de judecată, partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a transmis la dosarul cauzei punctul său de vedere, prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Indică, în acest sens, Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, prin care Curtea Constituțională a arătat că prevederile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, potrivit cărora modalitatea de evaluare a imobilului ce face obiectul notificării se raportează la grila notarială valabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, corespund recomandărilor Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie, răspunzând totodată unor imperative de ordin general și fără a crea discriminări între destinatarii normei criticate. În plus, nu se poate reține nici încălcarea principiului neretroactivității, având în vedere cele statuate de aceeași instanță constituțională prin Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 19 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 29.273/3/2013, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire,**

în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Marian Bălășoiu într-o cauză în care acesta a solicitat modificarea unei decizii a Comisei Naționale pentru Compensarea Imobilelor în sensul aplicării, la calculul numărului de puncte convenite cu titlu de despăgubiri, nu a prevederilor art. 21 alin. (6) și a art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013, ci a dispozițiilor art. 3 lit. d) și ale art. 16 alin. (6) din titlul VII din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniul proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, astfel cum a fost obligată pârâta printr-o sentința civilă irevocabilă.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia consideră că dispozițiile art. 4 raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și ale art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 contravin normelor fundamentale ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 20, art. 21 alin. (3), art. 44 alin. (1) și (2) și ale art. 78, precum și celor ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

7. În acest sens, arată că în favoarea sa a fost pronunțată, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, o decizie definitivă și irevocabilă prin care Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor era obligată să-i acorde despăgubirile convenite prin aplicarea art. 18¹ din Legea nr. 247/2005, și anume fie sub forma acțiunilor emise de Fondul „Proprietatea”, fie o parte în acțiuni și o parte în numerar. De asemenea, evaluarea prealabilă emiterii titlului de despăgubire urma să se facă de către un evaluator autorizat, conform standardelor internaționale de evaluare, așa cum dispune art. 3 lit. d) și e) din Legea nr. 247/2005. Deoarece autoritatea în cauză nu a executat imediat hotărârea judecătorească și a amânat îndeplinirea acestei obligații după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, care prevede evaluarea imobilului imposibil de restituit în natură conform grilei notariale și compensarea sub formă de puncte, s-a creat un regim discriminatoriu față de persoanele care au beneficiat de prevederile Legii nr. 247/2005 la executarea aceluiași tip de hotărâre judecătorească, fiind astfel încălcat și dreptul la un proces echitabil, precum și dreptul de proprietate al titularului dreptului la despăgubiri.

8. Mai mult, se arată că prevederile criticate din Legea nr. 165/2013, fiind aplicate retroactiv, împiedică finalizarea într-un termen rezonabil a procesului și fac imposibilă executarea hotărârii judecătorești definitive și irevocabile, care trebuie respectată în întregul său, adică atât sub aspectul dispozitivului, cât și al considerentelor sale, care fac largi referiri la aplicarea procedurii prevăzute de Legea nr. 247/2005. Retroactivitatea Legii nr. 165/2013 în cazul de față este, în opinia autorului excepției, evidentă, având în vedere că acest act normativ a intrat în vigoare după ce hotărârea judecătorească a devenit definitivă și irevocabilă și după nașterea raportului civil guvernat de Legea nr. 247/2005, prin înregistrarea dosarului la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților. Aplicarea dispozițiilor art. 4 raportate la

art. 21 alin. (6) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 în faza de executare a litigiilor deja finalizate în mod irevocabil la data intrării acestei legi în vigoare încalcă principiul *tempus regit actum*, potrivit căruia actele și faptele juridice se supun legii în vigoare la data la care s-au născut, regulă ce derivă din principiul general al legalității. Așa fiind, autorul excepției apreciază că textele de lege criticate ar trebui să vizeze doar acțiunile introduse și admise după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013.

9. Totodată, se arată că este contrară jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului folosirea legislației cu efect retroactiv, deoarece poate influența soluționarea unui litigiu în care statul este parte, inclusiv atunci când scopul noului act normativ este de a transforma litigiul într-unul imposibil de câștigat. Legile retroactive amenință preeminența dreptului și dreptul la un proces echitabil, iar intervenția inopinată a legiuitorului acolo unde statul este parte în proces afectează principiul egalității armelor și creează un obstacol împotriva exercitării efective a dreptului de acces la instanță, ce poate duce la însăși afectarea substanței dreptului enunțat. Aplicarea imediată a noii legi reprezintă, în lumina jurisprudenței Curții de la Strasbourg, și o încălcare a principiului securității juridice, consacrat de normele Tratatelor Uniunii Europene, întrucât nu este vorba numai de o simplă interpretare a unei prevederi legale într-un mod legal, ci este vorba și de un impediment procedural care împiedică examinarea pe fond a unei cereri, conducând astfel la încălcarea dreptului de acces la instanță (de exemplu, Hotărârea din 20 februarie 2003 pronunțată în Cauza *Forrer-Niedenthal împotriva Germaniei*, Hotărârea din 27 martie 2003 pronunțată în Cauza *Satka și alții împotriva Greciei*, Hotărârea din 27 mai 2003 pronunțată în Cauza *Crișan împotriva României*). Totodată, aceeași instanță europeană a statuat, prin Hotărârea din 10 iulie 2003, pronunțată în Cauza *Kastelic împotriva Croației*, că suspendarea prelungită a proceselor de un anumit tip printr-o lege până la adoptarea unei noi legi care să reglementeze materia respectivă ridică o problemă de acces la justiție.

10. În sfârșit, autorul excepției reclamă nerespectarea dreptului său de proprietate, sub aspectul încălcării bunului reprezentat de o creanță împotriva statului, calculată, potrivit Legii nr. 165/2013, la o altă valoare (mai mică) decât cea care s-ar fi stabilit sub imperiul Legii nr. 247/2005. În acest sens, Curtea de la Strasbourg a arătat că, în anumite circumstanțe, aplicarea retroactivă a legii noi, având ca efect privarea persoanei îndreptățite de o valoare patrimonială preexistentă, care face parte din „bunurile” sale, poate constitui o ingerință care conduce la ruperea justului echilibru, ce vizează interesul general și respectul dreptului de proprietate (Hotărârea din 11 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Anheuser-Busch Inch. împotriva Portugaliei*). Intervenția statului într-un litigiu în care el însuși este implicat ca pârât este mult mai evidentă atunci când emite o nouă lege care îl favorizează net, în detrimentul persoanei fizice. Defavorizarea autorului excepției rezultă din însuși faptul că a fost tergiversată soluționarea notificării până la apariția noii legi, într-un termen nerezonabil față de momentul când a fost recunoscută inclusiv încălcarea adusă dreptului său de proprietate.

11. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că textele de lege criticate nu sunt contrare normelor constituționale și convenționale invocate în motivarea excepției, având în vedere că Legea nr. 165/2013 reglementează măsurile de finalizare a procesului de restituire, adoptate de Guvern cu intenția eficientizării mecanismului intern de restituire, în sensul celor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin

Hotărârea-pilot pronunțată în data de 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. În ce privește pretinsa încălcare a principiului neretroactivității, este invocată Decizia nr. 720 din 1 iunie 2010, prin care Curtea Constituțională a statuat că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când modifică pentru viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul propriu de reglementare. Se arată că prevederile art. 41 din Legea nr. 165/2013 nu se răsfrâng asupra evaluărilor deja realizate, ci se aplică tuturor dosarelor care conțin hotărâri judecătorești prin care autoritatea este obligată la emiterea titlului de despăgubire și care vor fi soluționate după intrarea în vigoare a acestui act normativ.

14. Avocatul Poporului admite că noile dispoziții pot conduce la acordarea despăgubirilor într-un quantum diferit față de cel stabilit în temeiul legii vechi, însă aceasta nu este de natură să încalce principiul egalității cetățenilor în fața legii, deoarece se aplică tuturor celor aflați în ipoteza acestor norme, iar măsura este justificată și de contextul economico-financiar cu care se confruntă statul. De asemenea, se susține că nu este încălcat nici dreptul la un proces echitabil, deoarece persoanele implicate în litigiu se pot prevala, neîngrădit, de toate garanțiile pe care le presupune acest drept, inclusiv soluționarea cauzei într-un termen rezonabil. Cât privește dreptul de proprietate, se arată că modalitatea de plată a sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești în tranșe anuale egale, în termen de 5 ani, nu suprimă acest drept, ale cărui conținut și limite sunt stabilite de legiuitor.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 4 raportat la art. 21 alin. (6) și la art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, modificată și completată prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013.

18. În vederea stabilirii obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională observă că litigiul în cadrul căruia a fost ridicată aceasta a fost generat de emiterea unei decizii de compensare a Comisei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, ca urmare a executării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pronunțate cu respectarea vechii legi în materia restituirii proprietăților, Legea nr. 247/2005. Întrucât autoritatea menționată nu s-a raportat, la emiterea actului său, la această ultimă lege, destinatarul actului s-a adresat instanței judecătorești, evident, la o dată ulterioară intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. Curtea constată că aspectele particulare ale cauzei se încadrează în ipoteza tezei întâi a art. 4 din Legea nr. 165/2013, de vreme ce respectivul dosar se afla în faza administrativă de cerere nesoluționată de autoritatea competentă — Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, devenită Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. Prin urmare, Curtea va avea în vedere prevederile art. 4 teza întâi din Legea nr. 165/2013 ca bază de raportare la cele ale art. 21 alin. (6) și la art. 41 alin. (5) din aceeași lege, texte ce au următorul conținut:

— Art. 4 teza întâi: „Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi (...).”;

— Art. 21 alin. (6): „Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către Secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.”;

— Art. 41 alin. (5): „(5) Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.”

19. În motivarea excepției de neconstituționalitate sunt invocate prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) privind dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (1) și (2) referitoare la dreptul de proprietate privată și ale art. 78 — *Intrarea în vigoare a legii*. De asemenea, se susține încălcarea art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a art. 1 — *Protecția proprietății* din Primul Protocol adițional la Convenție.

20. Examinând criticile de neconstituționalitate formulate, textele legale criticate și circumstanțele specifice litigiului în care a fost invocată excepția, Curtea constată că autorul acesteia este beneficiarul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, prin care autoritatea publică pârâtă — Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor — a fost obligată să emită în favoarea sa decizia reprezentând titlul de despăgubire. Această obligație a fost executată ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu respectarea art. 41 alin. (5) coroborat cu art. 21 alin. (6) din aceasta, aspect contestat pe cale judecătorească de autorul excepției, care apreciază că executarea acestei obligații trebuie să respecte termenii și procedura prevăzute de Legea nr. 247/2005 — legea anterioară în materia restituirii proprietăților —, sub imperiul căreia a fost pronunțată hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă.

21. Curtea constată că nu poate reține criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la prevederile art. 15 alin. (2), art. 16 și art. 44 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală. În jurisprudența sa referitoare la unele dispoziții din Legea nr. 165/2013, exemplificativ fiind Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014, Curtea a observat că actul normativ examinat a fost adoptat de legiuitor ca urmare a pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României* prin care a fost reținută în sarcina statului român obligația implementării unor proceduri simplificate și eficiente, întemeiate pe măsuri legislative și pe o practică judiciară și administrativă coerentă, precum și obligația adoptării unor reguli de procedură clare și simplificate, care să acorde sistemului de despăgubiri o previzibilitate sporită. Curtea a reținut, de asemenea, că prin hotărârea-pilot menționată a fost lăsată însă statului român o largă marjă de apreciere în privința mijloacelor prin care să îndeplinească obligațiile juridice impuse și să garanteze respectarea drepturilor patrimoniale sau să reglementeze raporturile de proprietate avute în vedere.

22. Prin aceeași decizie, Curtea a făcut referire și la Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Cauza *Preda și alții împotriva României* (paragraful 127), prin care Curtea de la Strasbourg a reamintit că, în cazul privării de proprietate în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, imperative de interes general pot pleda pentru o despăgubire inferioară valorii reale de pe piață a bunului, cu condiția ca suma plătită să se raporteze în mod rezonabil la valoarea bunului [Hotărârea din 21 februarie 1986, pronunțată în Cauza *James și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 54, Hotărârea din 8 iulie 1986, pronunțată în Cauza *Lithgow și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 120, sau Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Scordino împotriva Italiei* (nr. 1), paragraful 95 și următoarele].

23. Totodată, Curtea a constatat că este aplicabil principiul *tempus regit actum*, fiind firesc ca modalitatea de calcul al despăgubirilor să se supună regulilor în vigoare la data acordării lor prin decizie a autorității abilitate. Sub acest aspect, în jurisprudența sa, de exemplu, Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, instanța constituțională a statuat că, dacă, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective.

24. În legătură cu procedura specială de acordare a despăgubirilor pentru imobilele preluate în mod abuziv, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a observat, în jurisprudența sa, că modul de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului, iar prevederile de lege criticate sunt în acord cu cele ale art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit căreia conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 202 din 18 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din data de 19 iunie 2013).

25. Așa fiind, cu privire la modalitatea de evaluare a imobilului prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, astfel cum prevede art. 21 alin. (6) din aceasta, Curtea a mai statuat că aceasta constituie modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională exigențele impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, așa cum rezultă din expunerea de motive a

Legii nr. 165/2013. Tot potrivit acestei expuneri de motive, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 618 din 4 noiembrie 2014*), nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, că scopul legiuitorului a constat în introducerea, prin noul act normativ, a unui sistem unitar și previzibil de evaluare a imobilelor, astfel încât atât imobilele din Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile, cât și imobilele ce fac obiectul cererilor de restituire nesoluționate să fie evaluate prin raportare la același sistem, respectiv prin aplicarea grilei notariale de la momentul intrării în vigoare a noii legi. Curtea a admis, cu acel prilej, că, prin intermediul acestui nou sistem de calcul, este posibil ca valoarea despăgubirilor acordate, sub formă de puncte, să fie inferioară celei rezultate prin aplicarea legislației anterioare în materie — Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 și Legea nr. 247/2005 — referitoare la stabilirea valorii de piață a imobilului de la data notificării, prin aplicarea standardelor internaționale de evaluare. Însă, așa cum s-a arătat prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, legiuitorul dispune de o largă marjă de apreciere în determinarea celor mai potrivite modalități prin care sunt acordate despăgubirile convenite în urma abuzurilor din regimul comunist, având obligația ca măsurile adoptate să respecte principiul proporționalității, așadar, să fie adecvate, rezonabile și să asigure un just echilibru între interesul individual și cel general, al societății. Astfel, dacă printre exemplele oferite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cuprinsul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, menite să conducă la eficientizarea mecanismului intern de restituire a proprietăților, se numără și *plafonarea despăgubirilor* (paragraful 235), statul român a optat, în cadrul marjei de apreciere de care dispune, să acorde integral despăgubiri, modificând însă doar sistemul de referință al evaluării. Or, dacă această modificare legislativă generează, în concret, o diminuare a valorii totale a despăgubirilor obținute de către persoanele îndreptățite, aceasta este o măsură proporțională cu scopul legitim urmărit (constând în menținerea echilibrului bugetar), putând avea, sub aspectul consecințelor produse, valențele unei plafonări. În final, Curtea a subliniat că această măsură nu este de natură să afecteze dreptul de proprietate în substanța sa, deoarece nu îi pune în pericol existența și efectele juridice, ci doar intervine asupra cuantumului bănesc obținut prin

valorificarea dreptului de proprietate, în limitele permise de art. 44 din Constituție.

26. Curtea constată că cele reținute prin deciziile la care s-a făcut mai sus referire își mențin valabilitatea, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, urmând ca excepția de neconstituționalitate să fie respinsă ca neîntemeiată. Astfel, este firesc ca obligația emiterii titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 să fie executată în condițiile noii legi, aceasta fiind tocmai expresia concretă a principiului *tempus legit actum* și a principiului aplicării imediate a legii noi. Situația autorului excepției, care are calitatea de beneficiar al unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, prin care se stabilește în sarcina autorității publice pârâte o obligație de a face, respectiv de a emite o decizie ce intră în competența sa legală, este net diferită de cea potrivit căreia prin aceeași sentință judecătorească a fost stabilită suma convenită cu titlu de despăgubiri, în urma evaluării efectuate în condițiile Legii nr. 247/2005. Ultima ipoteză corespunde celei reglementate distinct de legiuitor, la art. 41 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 165/2013, legea nouă aplicându-se doar în ceea ce privește modalitatea de plată a sumelor de bani anterior stabilite. Prin urmare, dacă evaluarea asupra valorii imobilului nu a fost efectuată și nici stabilit cuantumul bănesc prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, este firesc, fără a fi, evident, discriminatoriu, ca aceste operațiuni să se raporteze la actul în vigoare la momentul în care au loc. Curtea a arătat în jurisprudența sa că respectarea principiului egalității în drepturi, stabilite prin prevederile art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică, în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, și nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie 2011).

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marian Bălășoiu în Dosarul nr. 29.273/3/2013 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 21 alin. (6) și la art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 7 decembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

*) Decizia nr. 618 din 4 noiembrie 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 28 ianuarie 2015.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORDIN

privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități

În temeiul:

— art. 9 alin. (1) din Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările ulterioare;

— art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 344/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și pentru modificarea unor acte normative,

ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Standardele minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, după cum urmează:

a) Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, prevăzute în anexa nr. 1;

b) Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca locuințe protejate pentru persoanele adulte cu dizabilități, prevăzute în anexa nr. 2;

c) Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale acordate în comunitate, organizate ca centre de zi destinate persoanelor adulte cu dizabilități, prevăzute în anexa nr. 3;

d) Standardele minime de calitate pentru serviciile de îngrijiri la domiciliu pentru persoane adulte cu dizabilități, prevăzute în anexa nr. 4.

Art. 2. — Standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 se aplică serviciilor sociale, după cum urmează:

1. Standardele minime de calitate prevăzute la lit. a) se aplică serviciilor sociale reglementate la art. 30 alin. (4) lit. c) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011 și acordate în centrele rezidențiale specificate la art. 51 alin (3) lit. a), b), c), d), e) și f) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2. Standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 lit. b) se aplică serviciilor sociale reglementate la art. 30 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 292/2011 și acordate în locuințele protejate specificate la art. 51 alin (3) lit. g) din Legea nr. 448/2006;

3. Standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 lit. c) se aplică serviciilor sociale reglementate la art. 30 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 292/2011 și acordate în centrele de zi specificate la art. 51 alin. (1) din Legea nr. 448/2006;

4. Standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 lit. d) se aplică serviciilor de îngrijire la domiciliu, reglementate la art. 30 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 292/2011 și la art. 32 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 448/2006 destinate persoanelor adulte cu dizabilități.

Art. 3. — În cazul centrelor multifuncționale de servicii sociale, se aplică standardele minime de calitate specifice fiecărui tip/fiecărei categorii de servicii sociale care funcționează în cadrul centrului respectiv, cu excepția standardelor referitoare la management și resurse umane care sunt comune.

Art. 4. — Standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 sunt structurate după cum urmează:

a) Module: denumire și numerotare cu cifre romane;

b) Standarde: definire, rezultate așteptate și numerotare cu cifre arabe;

c) Condiții/criterii ale fiecărui standard: enunț, detalieri și numerotare compusă din litera S și cifre arabe corespunzătoare numărului standardului și numărului condiției/criteriului;

d) Indicatori de monitorizare (Im): documente și modalități de evidențiere a respectării standardului.

Art. 5. — (1) Pentru completarea fișei de autoevaluare, definită la art. 9 alin. (5) din Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările ulterioare, cu punctajul aferent standardelor minime de calitate, se acordă câte un punct pentru fiecare condiție/criteriu ce trebuie îndeplinit obligatoriu. Modelul fișei de autoevaluare menționat la alin. (1) este prevăzut în anexa la fiecare standard.

(2) Punctajul minim obligatoriu pentru fiecare categorie de standarde minime de calitate este prevăzut în secțiunea a 2-a a fiecăreia din anexele nr. 1—4.

Art. 6. — Serviciile sociale publice și private prevăzute la art. 30 alin. (4) din Legea nr. 292/2011, înființate ca servicii sociale cu sau fără personalitate juridică, au obligația de a îndeplini standardele minime de calitate prevăzute la art. 1 pentru a fi acreditate.

Art. 7. — Pentru serviciile sociale publice, prevăzute la art. 30 alin. (4) din Legea nr. 292/2011, autoritățile administrației publice județene/locale vor asigura alocările financiare și vor lua toate măsurile necesare respectării standardelor minime de calitate prevăzute la art. 1.

Art. 8. — Anexele nr. 1—4*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 9. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 559/2008 privind aprobarea Standardelor specifice de calitate pentru centrele rezidențiale, centrele de zi și locuințele protejate pentru persoane adulte cu handicap, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 752 din 7 noiembrie 2008.

Art. 10. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice,

Rovana Plumb

București, 21 ianuarie 2015.

Nr. 67.

*) Anexele nr. 1—4 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Procedurilor de organizare a cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori și de înscriere în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Având în vedere prevederile:

— art. 6 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 433/2011;

— Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 5/2014 pentru aprobarea Protocolului de colaborare încheiat între Camera Auditorilor Financiari din România și Ministerul Fondurilor Europene privind organizarea și desfășurarea activității de audit financiar pentru fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, cu modificările și completările ulterioare; și

— Procesul-verbal nr. 921 din data de 10 februarie 2015 privind consultarea electronică a membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România,

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă Procedurile de organizare a cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori și de înscriere în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 24/2014 privind aprobarea Procedurilor de organizare a cursului și a testului de verificare a cunoștințelor privind auditarea operațiunilor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, pentru auditorii

financiari, membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 8 mai 2014, și anexa nr. 1 la Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 16/2014 privind aprobarea organizării cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 20 iunie 2014, se abrogă.

Art. 3. — Departamentele din cadrul aparatului executiv al Camerei Auditorilor Financiari din România vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art. 4. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România,
Gabriel Radu

București, 10 februarie 2015.

Nr. 10.

ANEXĂ

PROCEDURI

de organizare a cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori și de înscriere în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Camera Auditorilor Financiari din România, denumită în continuare *CAFR* sau *Camera*, organizează, în colaborare cu Ministerul Fondurilor Europene (*MFE*), cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

Art. 2. — Cursul menționat la art. 1 are la bază o bibliografie care vizează auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

Art. 3. — La curs pot participa următoarele categorii de persoane:

a) auditorii financiari membri CAFR. Participarea la acest curs este opțională pentru membrii CAFR și nu face parte din cerința anuală de pregătire profesională (pregătire structurată), stabilită prin normele Camerei. Participarea la acest curs nu duce la modificarea calificativului obținut de auditorul financiar în urma inspecțiilor de calitate, desfășurate de către Cameră;

b) auditorii financiari membri CAFR care doresc să auditeze proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri

nerambursabile de la alți donatori. Participarea la acest curs este obligatorie pentru auditorii financiari membri CAFR care doresc să solicite ulterior absolvirii cursului înscrierea în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori (*Lista*), stabilită conform Protocolului încheiat între Cameră și MFE.

Art. 4. — (1) Cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori cuprinde două etape:

a) etapa I — etapa de predare;

b) etapa a II-a — etapa de examinare — testul de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

(2) Participarea la etapa a II-a este condiționată de parcurgerea etapei I.

CAPITOLUL II

Organizarea și înscrierea la cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Art. 5. — Cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se organizează, de regulă, anual.

Art. 6. — La curs se pot înscrie persoanele menționate la art. 3.

Art. 7. — Cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se organizează pentru un număr minim de 50 de persoane, după caz.

Art. 8. — Organizarea cursului și înscrierile la curs vor avea loc în perioadele stabilite de Biroul permanent al Consiliului Camerei.

Art. 9. — Pentru înscrierea la curs, persoanele interesate depun documentele solicitate de către departamentul de specialitate din cadrul Camerei și achită taxa pentru înscrierea la curs.

Art. 10. — Auditorii financiari înscriși la curs, dar care din diverse motive nu participă la etapa a II-a, vor avea dreptul să susțină testul doar în sesiunea următoare. Pentru susținerea testului în următoarea sesiune, auditorul financiar va trebui să depună la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri o solicitare în acest sens.

Art. 11. — (1) Auditorii financiari înscriși la curs, care participă la etapa a II-a și nu promovează, vor avea dreptul să mai susțină testul încă o dată, doar în sesiunea următoare. Pentru susținerea testului în următoarea sesiune, auditorul financiar va trebui să depună la Departamentul de admitere, pregătire continuă și stagieri o solicitare în acest sens.

(2) În cazul în care persoana la care se face referire la alin. (1) nu se prezintă sau nu promovează testul de verificare a cunoștințelor nici în urma celei de-a doua sesiuni, trebuie să

reia toată procedura de înscriere la curs și de susținere a testului.

Art. 12. — Camera publică pe site-ul propriu toate informațiile necesare cu privire la înscrierea și participarea la cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

CAPITOLUL III

Organizarea testului de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Art. 13. — Camera publică pe site-ul propriu toate informațiile necesare pentru etapa a II-a a cursului: testul de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

Art. 14. — (1) Testul prevăzut la art. 4 va cuprinde două probe:

a) proba scrisă; timpul alocat probei scrise este de 3 ore;

b) proba orală.

(2) Nota de promovare a fiecărei probe este 6,00. Nota de promovare a testului este 7,00, obținută ca medie aritmetică a celor două probe.

(3) Intrarea în sală a participanților se face cu 30 de minute înainte de ora de începere a testului, pe baza cărții/buletinului de identitate.

(4) În timpul desfășurării testului se interzice participanților să dețină asupra lor orice materiale care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea subiectelor. De asemenea, este interzisă folosirea telefoanelor mobile pe durata testului.

(5) Odată cu începerea testului se interzice intrarea în sală a oricărui alt participant.

(6) Lucrările participanților sunt secrete. Pentru asigurarea caracterului secret, numele, prenumele și numărul carnetului de auditor ale fiecărui participant se înscriu în colțul din dreapta sus al lucrării, în zona destinată securizării, care se sigilează la predarea acesteia.

(7) La ieșirea din sală, participanții predau toate materialele primite și semnează pentru predarea lucrării.

Art. 15. — (1) Biroul permanent al Consiliului Camerei aprobă componența comisiilor implicate în desfășurarea testului de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, respectiv:

a) Comisia pentru elaborarea subiectelor pentru proba scrisă și pentru proba orală;

b) Comisia de examinare și de selectare a subiectelor pentru proba scrisă;

c) Comisia de corectare a lucrărilor de la proba scrisă;

d) Comisia de examinare a candidaților la proba orală;

e) Comisia de soluționare a contestațiilor de la proba scrisă.

(2) Calitatea de membru al Comisiei de corectare a lucrărilor de la proba scrisă este incompatibilă cu cea de membru al Comisiei de soluționare a contestațiilor de la proba scrisă.

Art. 16. — (1) Verificarea lucrărilor la proba scrisă se face de către Comisia de corectare a lucrărilor de la proba scrisă.

(2) Lucrările la proba scrisă se notează cu note de la 1 la 10, cu două zecimale, cu rotunjire matematică la a doua zecimală. Corectarea și notarea în baza baremului stabilit se înregistrează în cataloage separate, în care lucrările figurează cu un număr de identificare unic.

(3) Rezultatele la proba scrisă se publică pe site-ul Camerei în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finalizarea probei scrise.

Art. 17. — (1) Camera publică pe site-ul propriu programul pentru desfășurarea probei orale.

(2) Evaluarea candidaților pentru proba orală se realizează de către Comisia de examinare a candidaților la proba orală.

(3) Participanții la proba orală extrag un bilet de examen și prezintă răspunsurile în fața comisiei.

(4) Punctajul acordat la proba orală este de la 1 la 10.

(5) Rezultatele la proba orală se afișează în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finalizarea probei orale.

Art. 18. — (1) Rezultatele publicate pentru proba scrisă se pot contesta o singură dată, în termen de 48 de ore de la publicarea lor.

(2) Contestațiile pot fi depuse la sediul Camerei, din București, Str. Sirenelor nr. 67—69, sectorul 5, personal sau prin delegat, ori pot fi transmise prin e-mail.

(3) Contestațiile la proba scrisă transmise după expirarea termenului prevăzut la alin. (1) nu sunt luate în considerare.

(4) Contestațiile la proba scrisă se soluționează de către Comisia de soluționare a contestațiilor de la proba scrisă.

(5) Lucrările contestate la proba scrisă se resigilează și se înscriu într-un centralizator separat.

(6) Lucrările contestate se notează cu note de la 1 la 10, cu două zecimale, cu rotunjire matematică la a doua zecimală. Reevaluarea contestațiilor se înregistrează în cataloage separate.

(7) Nota finală a lucrărilor contestate este nota obținută în urma contestației. În cazul în care se constată o diferență, se procedează la modificarea notelor obținute anterior.

(8) Rezultatele Comisiei de soluționare a contestațiilor de la proba scrisă sunt definitive și se publică pe site-ul Camerei în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la finalizarea termenului de depunere a contestațiilor.

(9) Rezultatele probei orale nu se contestă.

Art. 19. — Rezultatele finale ale testului se publică pe site-ul Camerei în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la publicarea rezultatelor contestațiilor.

CAPITOLUL IV

Certificatul de absolvire

Art. 20. — (1) La finalizarea cursului și după promovarea testului de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării

proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, Camera eliberează un certificat de absolvire.

(2) Certificatul prevăzut la alin. (1) poartă denumirea de „Certificat de absolvire a cursului Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene” (anexa nr. 1).

Art. 21. — Certificatul de absolvire se eliberează în termen de 7 zile lucrătoare de la afișarea pe site-ul Camerei a rezultatelor finale ale testului de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

Art. 22. — Certificatul de absolvire nu dă dreptul de a audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, decât după înscrierea în Listă cu respectarea tuturor cerințelor prevăzute de Protocolul de colaborare încheiat între CAFR și MFE.

Art. 23. — În momentul ridicării certificatului de absolvire, auditorii depun un angajament (anexa nr. 2) prin care își asumă faptul că nu vor utiliza acest certificat pentru a audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, decât dacă respectă cerințele Protocolului de colaborare încheiat între CAFR și MFE și sunt înscriși în Listă.

Art. 24. — Eliberarea certificatului de absolvire se face în cazul în care o persoană a finalizat ambele etape ale cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori și a obținut minimum media 7 la testul de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

CAPITOLUL V

Taxa pentru înscrierea la cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Art. 25. — (1) Taxa pentru înscrierea la cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se stabilește conform reglementărilor Camerei.

(2) Taxa prevăzută la alin. (1) se achită la momentul înscrierii la cursul pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori.

Art. 26. — (1) În cazul auditorilor financiari prevăzuți la art. 10 și art. 11 alin (1), taxa nu se restituie și nu se compensează.

(2) Auditorii prevăzuți la art. 10 și art. 11 alin. (1) vor achita 50% din taxa prevăzută la art. 25 alin. (1) la înscrierea într-o altă sesiune de curs.

CAPITOLUL VI

Înscrierea în Lista auditorilor financiari, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Art. 27. — (1) Auditorii financiari care obțin certificatul prevăzut la cap. IV și care îndeplinesc cerințele stabilite prin

Protocolul de colaborare încheiat între Cameră și MFE pot solicita înscrierea în Listă într-un termen care nu poate depăși 3 ani de la finalizarea cursului. În cazul în care au trecut mai mult de 3 ani de la finalizarea cursului și nu au solicitat înscrierea în Listă, certificatul de absolvire nu va mai fi valabil, iar în măsura în care doresc să auditeze proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori trebuie să reia întreaga procedură stabilită prin prezentele proceduri.

(2) Auditorii financiari care obțin certificatul prevăzut la cap. IV și care nu îndeplinesc cerințele stabilite prin Protocolul de colaborare încheiat între Cameră și MFE nu pot solicita înscrierea în Listă decât la momentul îndeplinirii cerințelor prevăzute de Protocol, dar nu mai târziu de 3 ani de la data finalizării cursului.

(3) În cazul în care au trecut mai mult de 3 ani de la data finalizării cursului și deținătorii certificatului prevăzut la cap. IV nu îndeplinesc condițiile pentru înscrierea în Listă, în măsura în care doresc să auditeze proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori trebuie să reia întreaga procedură stabilită prin prezentele proceduri.

(4) În Lista auditorilor financiari, persoane fizice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori nu pot fi înscrși decât auditorii financiari activi, care la data solicitării înscrierii în Listă au calificativ A în urma inspecțiilor de calitate și îndeplinesc toate condițiile specificate în Protocolul încheiat între Cameră și MFE. Auditorii financiari activi, care la data solicitării înscrierii în Listă nu au fost inspecțiați niciodată, sunt asimilați celor cu calificativ A, în acest caz.

(5) În Lista auditorilor financiari, persoane juridice care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori nu pot fi înscrși decât auditorii financiari, persoane juridice, care la data solicitării înscrierii în Listă au calificativ A în urma inspecțiilor de calitate și îndeplinesc toate condițiile specificate în Protocolul încheiat între CAFR și MFE și toate persoanele fizice care pot efectua auditul financiar al proiectelor finanțate din fonduri europene în numele persoanei juridice, sunt auditori financiari activi, au calificativ A în urma inspecțiilor de calitate și îndeplinesc toate condițiile specificate în Protocolul încheiat între Cameră și MFE. Auditorii financiari, persoane juridice, care la data solicitării înscrierii în Listă nu au fost inspecțiați niciodată, sunt asimilați celor cu calificativ A, în acest caz.

Art. 28. — În vederea înscrierii în Listă auditorii financiari trebuie să depună la Departamentul servicii pentru membri următoarele documente:

A. pentru persoane fizice:

1. cerere pentru înscrierea în Lista auditorilor financiari, persoane fizice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene;

2. Certificat de absolvire a cursului Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene, emis de Cameră, copie;

3. act de identitate, copie;

4. carnet de auditor financiar cu viză pentru anul în care se solicită înscrierea, copie;

5. polița de asigurare de răspundere civilă profesională, valabilă, copie;

6. curriculum vitae, cu prezentarea experienței profesionale, datat și semnat;

7. declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, că îndeplinește condițiile de independență stabilite prin reglementările Camerei;

8. declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, că îndeplinește condițiile pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori stabilite prin Protocolul de colaborare încheiat între CAFR și MFE, la momentul solicitării înscrierii în Listă;

9. dovada achitării taxei pentru înscrierea în Registrul auditorilor financiari, persoane fizice care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, copie;

B. pentru persoane juridice:

1. cerere pentru înscrierea în Lista auditorilor financiari, persoane juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene;

2. certificat de înregistrare la Oficiul Național al Registrului Comerțului, copie;

3. autorizație de funcționare emisă de Cameră, copie;

4. lista auditorilor financiari activi, persoane fizice, cu calificativ A, angajați, acționari, asociați sau administratori care pot efectua în numele persoanei juridice auditul financiar al proiectelor finanțate din fonduri europene, împreună cu documentele menționate mai jos, pentru fiecare dintre aceste persoane:

a) Certificat de absolvire a cursului Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene, emis de Cameră, copie;

b) act de identitate, copie;

c) carnet de auditor financiar cu viză pentru anul în care se solicită înscrierea, copie;

d) curriculum vitae, datat și semnat, cu prezentarea experienței profesionale;

e) declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, pentru fiecare persoană, că îndeplinește condițiile de independență stabilite prin reglementările emise și aprobate de către Cameră;

f) declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, că îndeplinește condițiile pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori stabilite prin Protocolul de colaborare încheiat între CAFR și MFE, la momentul solicitării înscrierii în Listă;

g) declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, că nu a făcut subiectul niciunei inspecții din partea departamentului de specialitate din cadrul Camerei sau ultima notă de inspecție, în care este specificat calificativul acordat de către departamentul de specialitate din cadrul Camerei, după caz;

5. polița de asigurare de răspundere civilă profesională valabilă și anexa la polița cu auditorii financiari care vor efectua auditul fondurilor europene în numele firmei, copie;

6. dovada achitării taxei pentru înscrierea în Registrul auditorilor financiari, persoane juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, copie.

Art. 29. — (1) Departamentul de specialitate din cadrul Camerei verifică documentele depuse conform art. 28, precum și respectarea condițiilor prevăzute de Protocolul de colaborare încheiat între Cameră și MFE.

(2) Persoanele fizice și juridice verificate de către departamentul de specialitate din cadrul Camerei conform alin. (1) și care îndeplinesc cerințele pentru a fi înscrise în Listă sunt propuse Consiliului Camerei spre aprobare.

(3) Consiliul Camerei aprobă prin hotărâre Lista, precum și orice altă modificare la această Listă. Hotărârea Consiliului Camerei se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) În situația în care o persoană fizică sau juridică care a solicitat înscrierea în Listă nu respectă condițiile stabilite prin prezentele proceduri și prin Protocolul de colaborare încheiat între Cameră și MFE, departamentul de specialitate din cadrul CAFR va refuza înscrierea și va notifica persoana în cauză cu privire la refuz.

(5) Persoanele prevăzute la alin. (4) au la dispoziție un termen de 30 de zile de la data comunicării refuzului de înscriere în Listă, pentru a contesta decizia Camerei. Contestația se va adresa Consiliului CAFR.

(6) Consiliul Camerei soluționează contestația prevăzută la alin. (5) în baza raportului întocmit de departamentul de specialitate și departamentul de etică, conduită profesională și investigații din cadrul CAFR, cu privire la cazul contestat, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii contestației.

Art. 30. — (1) Auditorii financiari, persoane fizice și juridice, care sunt înscrși în Listă au obligația de a notifica Camera, în termen de 10 zile lucrătoare, cu privire la orice modificare intervenită în informațiile publice transmise către MFE, ulterior înscrierii în Listă, ori de câte ori este necesar.

(2) Auditorii financiari, membri ai Camerei, persoane juridice, care sunt înscrși în Listă au obligația de a notifica Camera, în termen de 10 zile lucrătoare, cu privire la orice modificare intervenită în Lista auditorilor financiari, persoane fizice angajate, acționari, asociați sau administratori, care pot efectua în numele persoanei juridice auditul proiectelor finanțate din fonduri europene, ulterior înscrierii în Listă.

Art. 31. — În situația în care un auditor financiar pierde certificatul de absolvire eliberat de Cameră, acesta va trebui să declare pierderea la Monitorul Oficial al României, Partea I, și să depună la sediul Camerei o cerere pentru eliberarea unui nou certificat.

Art. 32. — Pe toată durata menținerii în Listă, auditorii financiari, persoane fizice și juridice înscrise trebuie să respecte prevederile protocolului încheiat între Cameră și MFE.

Art. 33. — (1) Auditorii financiari care nu mai îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 32 vor fi radiați de drept de Camera din Listă. Ulterior, în măsura în care doresc să auditeze proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, trebuie să reia procedura de înscriere prevăzută la art. 28.

(2) Semestrial, departamentul de specialitate din cadrul Camerei reverifică respectarea condițiilor persoanelor fizice și juridice înscrise în Listă și, în cazul în care se constată nerespectarea cerințelor prevăzute la art. 32, notifică persoana respectivă cu privire la radierea din Listă.

CAPITOLUL VII

Taxa pentru înscrierea în Registrul auditorilor financiari, persoane fizice sau juridice care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori

Art. 34. — (1) Prin *Registrul auditorilor financiari, persoane fizice și juridice care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori*, se înțelege Lista, așa cum a fost stabilită la art. 27.

(2) Taxa pentru înscrierea în Registrul auditorilor financiari, persoane fizice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se stabilește conform reglementărilor Camerei.

(3) Taxa pentru înscrierea în Registrul auditorilor financiari, persoane juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se stabilește conform reglementărilor Camerei.

(4) Taxele prevăzute la alin. (2) și (3) se achită la momentul depunerii documentelor pentru înscrierea în Listă.

(5) Taxele prevăzute la alin. (2) și (3) nu se restituie și nu se compensează.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 35. — (1) Începând cu data hotărârii de aprobare a prezentelor proceduri, pentru auditorii financiari care finalizează cursul și promovează testul de verificare a cunoștințelor în domeniul auditării proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori se va elibera certificatul de absolvire conform prevederilor cap. IV.

(2) Certificatele de absolvire a cursului Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene, eliberate conform Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 16/2014 privind aprobarea organizării cursului pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, rămân valabile. Auditorii financiari care dețin acest tip de certificate pot solicita preschimbarea lor departamentului de specialitate din cadrul Camerei.

Art. 36. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele proceduri.

CA
CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI
DIN
ROMÂNIA

CERTIFICAT DE ABSOLVIRE

.....

Auditor financiar cu certificat nr. _____ a urmat cursul:
“Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene”
 organizat de Camera Auditorilor Financiarilor din România în colaborare
 cu Ministerul Fondurilor Europene,
 în perioada și a promovat testul de verificare.

Prezentul certificat se utilizează de deținător doar dacă este înscris în **Lista auditorilor financiarilor, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori**

Nr. Certificat:

____/____.____.

Președinte,
Lector Univ. Dr. Gabriel Radu

LS

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI
DIN
ROMANIA

ANGAJAMENT

Subsemnat(ul/a), domiciliat(ă) în, județul/sectorul, auditor financiar activ, cu număr certificat membru al Camerei Auditorilor Financieri din România (CAFR),

mă angajez că nu voi utiliza Certificatul de absolvire a cursului „Auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene”, pentru auditarea proiectelor finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, decât după înscrierea în Lista auditorilor financieri, persoane fizice și juridice, care pot audita proiecte finanțate din fonduri europene și alte fonduri nerambursabile de la alți donatori, cu respectarea tuturor cerințelor Protocolului de colaborare încheiat între CAFR și Ministerul Fondurilor Europene și ale procedurilor în domeniu emise de CAFR.

Prezentul angajament este dat pe propria răspundere și mă oblig să răspund disciplinar, civil și penal, în situația nerespectării celor declarate.

Întocmit într-un exemplar

Data:

Semnătura și ștampila:

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 828070